

Nakład 22000 egzemplarzy

GAZETA GDAŃSKA

Wychodzi codziennie w południe z datą na dzień następny z wyjątkiem niedziel i świąt.

Pismo dla ludu polskiego.

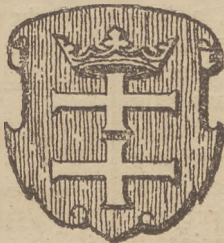
Miejsce zobowiązań i dopełnień jest Gdańsk. W sprawach sądowych dla Polski — Tczew.

Przedpłata w Polsce wynosi kwartalnie 60,00 marek polskich już z odnośnikiem do domu przez listowego. Ogłoszenia inserentów zamieszkających w Polsce po 9,00 mk. pol. za jednolamowy wiersz nonparelowy. Reklamy na pierwszej stronie za 67 mm wiersz nonparelowy po 27,00 mk. Reklamy za tekstem po 18,00 mk. wiersz nonparel.

Pocztowe konto czekowe w Warszawie: Poczta Kasa Oszczędności nr. 170004.

Zobowiązanie co do zamieszczenia ogłoszeń w pewnej oznaczonej wielkości, albo przepisanej dnia lub na bliżej określonym miejscu w tym lub innym numerze — nie przyjmujemy w ogóle. Zlecenia ogłoszeniowe uchodzą ważnymi za wykonane, gdy pod tym względem wypadną niesciśle.

Redakcja i Eksped. w Gdańsku teraz: Grobla Przedm. 49, później Rynek Kaszubski 21. — Tel. 1781 i 737. Rękopisów nam nadesłanych nie zwracamy.

Przedpłata w Wolnym Gdańsku wynosi kwartalnie 9,00 mk. niemieckich z odnośnikiem do domu. Ogłoszenia z obszaru Wolnego Gdańska po 1,50 mk. niem. za jednolamowy wiersz nonparelowy. Reklamy na pierwszej stronie za 67 mm wiersz nonparelowy po 4,50 mk. Reklamy za tekstem po 3,00 mk. za wiersz nonparelowy.

Pocztowe konto czekowe w Gdańsku: Postscheckkonto Nr. 5124 m. Lanz.

Ogłoszenia do najbliższego numeru przyjmujemy tylko do godziny 1-szej w południe. Później zamówione ogłoszenia kosztują 50 proc. więcej, którą to kwotę zapłacić należy przy zamowieniu. Przy konkursach, akordach dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. droższe.

Filja w Tczewie dla Polski: ul. Dworcowa 1. Skrzynka poczt. 22. Główny zakład i drukarnia w Gdańsku: Obszar miejski 12 (Stadtgebiet 12). Tel. 1781 i 737.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Rok XXXI.

Gdańsk, na niedzielę 8-go maja 1921 r.

Nr. 99.

Kości zostały rzucone.

Śląsk Górny znajduje się w tej chwili pod suwerenną władzą ludu polskiego — na całym prawie obszarze aż po t. zw. linię Korfantego. Przedstawiciel ludu tego a sam syn tej ziemi górnośląskiej, Wojciech Korfanty objął władzę dyktatora, obwieściwszy to w odezwie, wydanej do ludności Górnego Śląska.

Długo czekał cierpliwie lud górnośląski, przechodząc prawdziwą gehennę mąk i cierpień. Zajaśniała mu jutrzenka swobody po przewrocie w listopadzie 1918 r. Była to jednak złudna jutrzenka, którą wkrótce zakryły chmury i przyszła era krwawych rządów Hoersinga, przeciw którym lud górnośląski zbrojnie wystąpił. Powstanie jednak, częściowe tylko i nieprzygotowane należycie, nie znalazłszy żadnego oparcia z zewnątrz, zostało stłumione w potokach krwi. Lud polski znalazł się w jeszcze szerszej niewoli a tyśiące najlepszych jednostek musiało ciżnąć się poza granice kraju przed zemszą oprawców pruskich. Lud zaciął zęby i czekał dalej i doczekał się pierwszego rozstrzygnięcia, wydanego w Paryżu. Kraj odwiecznie polski o ludności w przeważającej ilości polskiej postanowiono poddać próbie i dopiero głosowanie powszechne miało rozstrzygnąć o państwowej jego przynależności.

Już to pierwsze rozstrzygnięcie było przedsmakiem tego, jakie zamiary w kołach entente'y żywiono co do Górnego Śląska. Przyszły zresztą lepsze ilustracje tych zamiarów. W kraju pozostawiono wszystko po staremu. Pozornie suwerenną władzę objęła Komisja międzykoalicyjna, ale administracja cała pozostała w rękach pruskich. Z jednej strony stanęła do walki cała potęga kapitału niemieckiego, z drugiej strony sam sobie pozostawiony lud polski, zależny w każdym calu od przedstawicieli kapitału tego. Zaczęły się orgie terroru, przekupstwa, demoralizacji, wspierane czynnie siecią niezliczonych bojówek niemieckich — wszystko mające na celu sfalszowanie woli ludu przy akcie głosowania. Za ma'ło tego — aby fałszem dopełnić i szanse niemieckie jeszcze bardziej upewnić, wymogła Anglia w Radzie Ambasadorów dopuszczenie do głosowania t. zw. emigrantów, ludzi urodzonych na Śląsku, ale niczym z krajem niezwiązanych.

Mimo wszystkie te sztuczki i sposoby Śląsk Górny na całym obszarze aż po Odrę wypowiedział się w większości swej za Polskę. Opierając się na wyniku tym, jakoteż na postanowieniach traktatu wersalskiego wytyczył Korfanty znaną swą linię, która przedstawiała minimum tego, co z obszaru plebiscytowego winno być przypisać Polsce.

Lud górnośląski, spełniwszy swój obowiązek, czekał cierpliwie dalej. Raz po raz rozchodziły się niepokojące pogłoski, że raz w Londynie, to znowu w Rzymie myślała ponownie o pozostawieniu jednak Śląska przy Niemczech i przejściu w ten sposób do porządku dziennego nad wypowiedzianą wolą ludności i po-

stanowieniami samego traktatu pokojowego. Wywołało to zrozumiałe zaniepokojenie, tłumiono je jednak, nie przypuszczano bowiem możliwości takiego pogwałcenia traktatu pokojowego przez samych twórców jego, wierzone nadto, że wierna sojuszniczka Polski, Francja, nie dopuści do tego. Lud górnośląski nasłuchiwał wszystkiego nie wychodził z równowagi, ale począł mieć się na baczności. Wprawdzie sprawę swą oddał w ręce dyplomacji, ale całkiem jej nie zawierzył. Liczył przedewszystkiem na siebie!

I ostrożność ta okazała się wskazana! Dyplomacja polska — nie czas w tej chwili wchodzić w to — czy przez nieudolność, czy przez fizyczną niemożliwość zawiadła. Nagle, jak grom z jasnego nieba, rozeszła się wiadomość, że w Londynie przygotowuje się, a może zapadł już wyrok w sprawie Górnego Śląska, zadziwiający potwornością swą. I tu cierpliwość ludu przerwała się! Chłop i robotnik górnośląski rzucił swe warsztaty pracy i nakształt wezbranej rzeki przy groźnym pomruku gniewu i wzburzenia rozlał się po kraju całym. Powstał zbrojnie i zbrojną ręką począł zajmować kraj. I przy tej sposobności objawiło się prawdziwe oblicze tej prastarej dzielnicy piastowskiej. Miejscowość za miejscowością, powiat ba powiatem, wszystko stawało pod znakiem ruchu zbrojnego polskiego, któremu Niemcy nigdzie nie mogli się przeciwstawić. Nawet miasta, główne centra niemieczyny, jak Bytom i Katowice, zostały zajęte, a jeśli na razie powstańcy wycofali się z nich, względnie zatrzymali się przed nimi, zaważyły względy taktyczne, by uniknąć starcia z oddziałami wojsk koalicyjnych.

Co będzie dalej? — Kości zostały rzucone! Lud górnośląski czynem swym zbrojnym zmanifestował, że zwycięstwa swego plebiscytowego nie da sobie wydrzeć z ręki, że nie dopuści do jakiegś szacherki dyplomatycznej.

Za ludem górnośląskim stoi dziś Polska cała. Niewiadomo jeszcze co zrobi rząd w Warszawie, który został zaskoczony wypadkami. Naród cały jednak spontanicznie wypowiedział się Nie darmo głośno do niedawna jeszcze w Polsce całej: „Wszystko dla Górnego Śląska“. Dziś hasło to wciela się w czyn. Na wszystkich ziemiach polskich wre. W Warszawie, Krakowie, Lwowie już powstają formacje ochotnicze i zbierają się środki pieniężne. Rząd przeciw prądowi pójść nie może.

O losie Górnego Śląska rozstrzygnął już lud górnośląski i rozstrzygnięcia tego zmienić już nie może żadne postanowienie dyplomatów nad Tamizą.

Rzecz dyplomacji polskiej jest, by przygotować do tego i przekonać o tem decydujące czynniki w kołach entente'y. Aby jednak cel swój osiągnąć, musi dyplomacja polska wejść na tory polityki innej od dotychczasowej a godnej mocarstwowego stanowiska Polski. Czas już, by skończył się okres przyjmowania wy-

Sytuacja na Górnym Śląsku.

Berlin. (EE.) Według najświeższych doniesień wieczornych z Wrocławia pokazują się oddziały polskie w pobliżu Opola. Położenie staje się z godziny na godzinę groźniejsze. Królewska Huta, Bytom, Gliwice, Katowice i Mikołów są otoczone przez Polaków. Według wiadomości z Wrocławia udają się wzmocnione oddziały międzykoalicyjne z Nadrenji na Górny Śląsk. Polacy trzymają według pewnych wiadomości linię Korfantego i

starają się celem zabezpieczenia tej granicy zdobyć także okolice po drugiej stronie Odry. Cały obszar przemysłowy jest w ręku polskim. Według ostatnich wiadomości z godz. 5 uchwalili robotnicy Polacy podjąć wszędzie pracę i węgle wydobyte przekazać do Polski. Na Górnym Śląsku objętym komisją międzysojuszniczej, cały ruch kolejowy, pocztowy i telegraficzny jest przerwany.

Regularne wojska niemieckie

w walce powstańczej.

Sosnowiec. (EE.) Radio. Niemcy zmobilizowali Reichwerę, orgesch, eskadry lotnicze i park samochodowy. Gorączkowo przygotowują się do akcji. Według wiadomości potwierdzonych pow

stańcy spotykali się w ostatnich dniach z żołnierzami regularnymi niemieckimi. Sicherheitspolizei przekroczyła Odrę. Wywiązały się poważne starcia.

Powstanie rozszerza się za Odrę.

Sosnowiec. (EE.) Radio. W Katowicach i Bytomiu panuje spokój.

Powstańcy dotarli do Opola. Obecny celem operacji dotarcie do Kluczborka dla uzyskania kontaktu z Wielkopolską. Powstanie rozszerza się za Odrę.

Raciborz, Koźle, Opole, a prawdopodobnie także Wielkie Strzelce znajdują się w ręku stossstrupterów. Możliwość starć z powstańcami.

Komunikat powstańców.

Sosnowiec. (EE.) Radio. Komunikat powstańców donosi: Całe terytorium linii Korfantego zajęte. Zaskoczeni Niemcy nie stawiali silniejszego oporu. W nocy z 5 na 6 maja nastąpił drugi okres walki ofensywnej, w stronę Odry i Kluczborka. Krwawe walki toczą się z bojow-

kami, orgeschem i żołnierzami regularnej armii, przebranymi po cywilnemu.

Straty powstańców są mniejsze niż Niemców. Niemcy znacznymi siłami obsadzili Kądzierzycę; zdobyli je powstańcy, po krwawej walce.

Most pod Raciborzem wysadzony.

Komisja międzysojusznicza

przeciw użyciu Reichswehry.

Berlin. (EE.) W komisji dla spraw zagranicznych omawiał minister Simons położenie na Górnym Śląsku. Komisja zażądała od rządu energicznych środków i użycia Reichswehry na Górnym Śląsku. Posiedzenie było tajne. Postanowiono, że woj-

sko nie ma być użyte wcześniej, dopóki nie wypowie się w tej sprawie parlament. Stwierdzono, że Komisja międzysojusznicza oświadczyła się przeciw użyciu Reichswehry i oświadczyła, że jest dość silną, aby powstanie uśmierzyć.

Straty włoskie. Zdobyte powstańców.

Sosnowiec. (EE.) Radio. W walkach w powiecie rybnickim padło 2 oficerów, 33 żołnierzy włoskich, rannych 50 żołnierzy. Zginął także pewien oficer francuski, który nie zstraścił samochodu na wezwanie powstańców.

Sosnowiec. (EE.) Radio. Powstańcy zorganizowali służbę lotniczą. W powie-

cie rybnickim zdobyto wiele materiału kolejowego.

Sosnowiec. (EE.) Radio. Francuzi wycofali się z Kluczborka, Lublińca, które zagrożone były oskrzydleniem. W Tarnowskich Górach bronią się Anglicy.

Miasta Katowice, Gliwice, Bytom i Tarnowskie Góry są w rękach aliantów.

Koniec strejku w poniedziałek.

Sosnowiec. (EE.) Radio. W powiatach rybnickim, tarnogórskim i gliwickim wczoraj przywrócono ruch kolejowy. Dziś u-

każe się odezwać, nawołująca do podjęcia pracy w poniedziałek.

roków, krających żywe ciało ziem polskich. Pozbawiono nas w ten sposób Gdańska, Warmji, Mazurów i najcenniejszych części ziemi Cieszyńskiej, Spisza i Orawy, a zakwestjonowano prawa nasze do Wilna a nawet do Wschodniej Małopolski. Obecnie w grę wchodzi Górny Śląsk, który jest kwestią życia lub śmierci dla rozwoju i stanowiska państwowego Polski. Bez Górnego Śląska — choćby tylko w granicach linii Korfantego —

nie można wyobrazić sobie Polski jako mocarstwa. Z tego stanowiska zapatrząc się na kwestję górnośląską, mowy być nie może, by Polska przyjąć mogła spokojnie jakiegokolwiek krzywdzące nas rozstrzygnięcie i by mogła mu się poddać. W takim razie dyplomacja się kończy a wytyczną dla polityki polskiej może być tylko droga, na którą samorzutnie wstąpił lud górnośląski.

W. Z.

Bolesław Bourdon.

Kuźnia „problematów“.

II.

Żywotnym interesem Ukr. Republiki jest skonsolidowana i trwała egzystencja polskiego państwa.

Wszelkie układy i porozumienia między Polską a Ukrainą muszą być wzmocone i dopełnione nowymi traktatami.

Ze względu na to, że sprawa Galicji wschodniej jest wewnętrzną sprawą Polski, narodowy rząd ukraiński oświadcza w tej sprawie swoje całkowite desinteressement.

Połączone miarodajne społeczne i narodowe sfery Ukrainy muszą bezzwłocznie zwrócić się do państw Ententy w celu uzyskania pomocy i protektoratu dla Ukrainy pod okupacją bolszewicką. Deklarację podpisali: gen. Grekow, Andriewski i Makowenko.

Pendant przeciwnie do tych dwóch ważnych dokumentów stanowią dwa inne dokumenty ogłoszone przez przemyski „Ukraiń. Hołos“, organ Petruszewycza. Pierwszy z nich to zastrzeżenie „Wszzechukraińskiej Nacional. Rady“ (?) we Wiedniu, podpisany przez senatora Szeluchina, Dra R. Perfeckiego i Mik. Zaliżniaka, że Rada ta nie dawała nikomu pełnomocnictw do żadnych deklaracji i pertraktacji. Drugi dokument świadczy jednak, że „Wszzechukr. Rada“ we Wiedniu stanęła przeciw na stanowisku Grekowa i Andriewskiego, skoro dokument ten, to uroczysta deklaracja wystąpienia Petruszewiczowców i ich sprzymierzeńców z „Wszzechukraińskiej Rady“. Pożegnaliśmy „zajawę“ podpisali tacy przewodnicy galicyjskich bankrutów, jak Perfeckij, Nazaruk, prof. Dnistriański, Lew Lewickij, Trylowski itd. —

Wszystkie cztery dokumenty, zestawione ze sobą, świadczą — jak słusznie interpretuje „Ridn. Kraj“ — że nastąpiło bankructwo i zupełne odosobnienie galicyjskich polityków ukraińskich z pod znaku Petruszewycza i sławnej „Zachodnio — ukraińskiej Republiki“.

Ale nam nie o to właściwie chodzi, aby z tych lub innych dokumentów wyczytać nareszcie, lub wytłumaczyć światu, iż źle rozsądzanym był dotąd problemat Galicji Wschodniej.

Dla nas ważnym jest jedynie to, że nareszcie i Rusini przychodzą do tego przekonania, że jeśli istnieje jakikolwiek problemat i kwestja ukraińska, to leży ona poza granicami Małopolski.

Bolesne jest jednak to, że owe zajawy, występujące niby przeciw Petlurze, a właściwie żądające pewnych reform i kokietyjące opinię publiczną uznaniem Polski i desinteressement w sprawie wschodniogalicyskiej, znowu znowu znowu tracą niebezpiecznie awanturniczą polityką, która spowodowała tak niedawno na nas klęskę przegranej kijowskiej. Już teraz syją się noty sowieckie, wymierzane przeciw Petlurze i naruszaniu traktatu ryskiego, alści w najgorszy moment zjawiają się „nowi Ukraińcy i pokazują wprawdzie

nareszcie palcem na Kijów, ale zapraszają uroczysto do wyciągnięcia dla nich z pieca gorących kasztanów. Polskę przy poparciu Francji.

Nie jest to dobra oznaka. Belweder ma bardzo czułe ucho na głosy, które szumia wśród kresowych oczeretów, a ironista prawnik i w jednej osobie nie zawodowy, ale „absolutnie dobry żołnierz“, nigdy nie wkłada miecza do pochwy, gdy patrzy na Wschód, niby w stronę Mekki swoich marzeń politycznych. Gotowiśmy rozpocząć iść w zawody z Ligą Narodów i w kuźni problematów rozdymać problemat wschodniogalicyski do rozmiarów iście potwornego, oby tylko papierowego smoka — strasydła chińskiego.

To nas niepokoi.

Stanowisko Ligi Narodów do Polski od początku do końca jest mało zadowalniające. Nietylko do Polski; do idei sprawiedliwości wogóle, która miała być jej kamieniem węgielnym. A w odniesieniu do Polski, nie tylko w sprawie „problematu“ Galicji Wschodniej, ale też i Gdańska i Wilna.

Aż nazbyt zrozumiałe, że potężna Ameryka, która nie potrzebuje się zbyt tchórzliwie liczyć z orientacją angielską, rzuciła Lidze otwarcie rękawiczkę. Polska opinia narodowa stoi zwarcie przy Harding w tym dobrym, szczerym giescie i słowami „Nowej Reformy“ twierdzi też iż nazbyt ugruntowanie, że „zamiast trybunałem sprawiedliwości międzynarodowej Liga Narodów stała się ogniskiem intryg międzynarodowych, tem niebezpieczniejszych i szkodliwszych, że działających pod płaszczykiem bezstronnego trybunału.“

Tylko rząd polski milczy.

Milczy, choć z Ligi Narodów, tej prawdziwej „kuźni problematów“, poza plecami której stoją dezorientujące Europę w pożądanym celu, potężne koła finansjery żydowsko-angielskiej, wychodzi jedna za drugą, sprawa, która na gwałt domaga się więcej niż silnego protestu. Przecież oskarżono nas z kolei o uciskanie mniejszości ewangelickiej, przecież skandaliczna afera raportu generała Hakinga zatacza coraz szersze kręgi, a nasze przedstawicielstwo w Lidze w osobie prof. Askenazego zdobyło się zaledwie na bardzo pokorny protest.

W obliczu systematycznie dotykających nas krzywd, wypaczania najistotniejszych prawd i rzucania nam pod nogi ciężkich kamieni, groźnych często wprost dla naszego bytu narodowego, mówi się: „Rząd polski, ożywiony uczuciem głębokiego szacunku względem Ligi Narodów, której godny przedstawiciel, Wys. Kom. w Gdańsku“ itd.

Dalecy jesteście od tego, abyśmy z dzieciinną naiwnością nie umieli przestrzegać umiaru wyrazu tego, co nas boli lub dotyka i byśmy nie rozumieli „względów dyplomatycznych“.

„Co wy tutaj robicie“, zawołał zgryźliwie i dzieci uciekły.

„Ten ogród jest moim ogrodem“, mówił do siebie Olbrzym; „musi to chyba każdy przyznać i nie pozwalam nikomu, prócz siebie, bawić się w nim“. Wybudował więc potężny mur naokoło i postawił tablicę z ostrzegawczym napisem:

Niepowołanym wstęp do tej rzeczywistości pod karą wzbroniony!

Ogromnie samolubnym był Olbrzym.

Biedne dzieci nie miały już teraz miejsca do zabawy. Próbowali bawić się na gościńcu, ale gościńiec był pełen pyłu i kamieni, czego znieść nie mogli. Gdy więc wrócili ze szkoły, chodzili dokoła muru i wspominali o pięknym ogrodzie, położonym za nim.

„Jakież szczęśliwe byliśmy tam“, wzdychali.

Potem nadeszła wiosna i cała okolica pełna była kwiecica i małych ptaszków. Tylko w ogrodzie Olbrzyma panowała zima. Ptaszki nie chciały tam śpiewać, ponieważ nie było dzieci, drzewa zapomniały o kwitnięciu. Raz wystawił piękny kwiatusek główkę z trawy, ale gdy dojrzał tablicę z ostrzeżeniem, tak się zatroszczył o dzieci, że wtulił się znowu pod ziemię i usnął. Jedyni ludzie, którzy się radowali, to byli: Śnieg i Mróz.

Ale owe rewerencje, pełne „głębokiego szacunku“ i malujące w naszej wyobraźni mimowoli zgięty grzbiet polski przed „narodami wybranymi“, składane w chwili męskiego oświadczenia Hardinga, wzbudzały w nas zrozumiały niesmak, nie tylko obawę.

Dość już chyba tych „uciskanych mniejszości“ w Polsce od usum Aliance Izraelite. A także czas już, aby nam przestała cierpieć skóra na widok ponownych ogników, dobywających się wśród swądu i dymu z dopiero zalanego porzecziska wschodniego.

Czy pszczyńskie i rybnickie pokryje nasze potrzeby?

Powstanie polskie na Górnym Śląsku wybuchło głównie na skutek wiesci o przyznaniu Polsce tylko powiatu pszczyńskiego i rybnickiego. W świetle cyfr okazuje się, że decyzja ta byłaby dla nas bardzo krzywdząca. Nawiększym bogactwem Górnego Śląska jest węgiel. W Polsce jedną z głównych przyczyn jej zastoju gospodarczego jest brak węgla. Chodzi więc o to, czy produkcja węgla w tych dwóch powiatach zdołałaby pokryć zapotrzebowania Polski.

Podług danych, jakie znajdujemy w nr. 7 wydawnictwa „Polnischer Lloyd“, ilość węgla kamiennego, wydobytego w roku 1920 w powiatach pszczyńskim i rybnickim, wyniosła 20 procent z górą ilości węgla kamiennego, wydobytego w roku zeszłym w całym zagłębiu górnośląskim. Na powiat rybnicki przypaść miało 14 procent, to jest około 4 420 000 ton, na powiat pszczyński 6,7 procent, t. j. około 2 130 000 ton. Zatem ogólna ilość, wydobyta w tych dwóch powiatach w roku zeszłym, wyniosłaby, podług danych powyższych, około 6 i pół miliona ton. Jednakowoż obliczenia, oparte na innych, bardzo poważnych źródłach, upoważniają do mniemania, że ilość 6 i pół miliona ton jest wyprowadzona bezwarunkowo zbyt optymistycznie, rzeczywistość zaś ilość nie przewyższa 4 i pół miliona ton. Aby uniknąć zarzutu stronniczości, przyjmujemy liczbę pośrednią, t. j. 5 i pół miliona ton.

Zjednoczone obecnie ziemie polskie zużyły w roku 1913 węgla kamiennego, brunatnego i koks ogółem 20 milionów ton (wliczamy tu byłą Kongresówkę, Małopolskę, Poznańskie, polskie Prusy Zachodnie z Gdańskiem, polski Śląsk Cieszyński i ziemie wschodnie). Produkcja krajowa wyniosła w owym roku niewiele więcej nad 9 milionów ton; pozostała ilość, t. j. przeszło połowę, wyniosła 11 milionów ton, musieliśmy sprowadzić (do importu węgla, wliczamy również koks i brykiety z węgla brunatnego, przeliczając je, w odpowiednim stosunku, na węgiel kamienny).

Jak wynika z powyższego zestawienia, węgiel kamienny z powiatów rybnickiego i pszczyńskiego mógłby pokryć, w najlepszym razie zaledwie 50 procent nasze-

Chcemy wyjść z fałszywych położeń, przystawiając spokojną, ale prawą i silną ręką cienie tajnych wrogów i fałszywych przyjaciół, chcemy schować do lamusa sentymentalny sztandar przeszłości „za naszą wolność i waszą“, który nam usiłują podstawiać pod nos kokietliwie. Przynajmniej na ten czas, póki niezbyt jeszcze ugruntowanie stoi sztandar amaranrowo — biały. I... otworzymy śmiało na oścież drzwi wszelkich kuźni „problematów“ na ziemiach polskich.

go importu, inaczej mówiąc niedoboru węglowego. W rzeczywistości jednak ten niedobór jest większy. W roku 1913 ziemie polskie nie użytkowały swego węgla na cele, związane z odbudową, nie było również wtedy konsumpcji węgla polskiego w przemyśle, związanym z obroną państwa polskiego, które w roku 1913 nie istniało.

Jeżeli uwzględnimy konieczności, wysunięte na pierwszy plan przez odbudowę i obronę państwa, konsumpcja węgla zwiększy się zasadniczo bardzo znacznie, w porównaniu z r. 1913, tak, że węgiel pszczyńsko-rybnicki mógłby w przyszłości pokrywać nie połowę, lecz, w najlepszym razie, trzecią część niedoboru. Dwie trzecie, t. j. przeszło 7 milionów ton, musieliśmy w dalszym ciągu sprowadzać od sąsiadów, czyhających na naszą zрубę i zawsze gotowych do upośledzenia naszego rozwoju gospodarczego przez odmowę dostawy węgla lub jak najdalej idące utrudnienia tej dostawy.

W takich warunkach nie mogłoby być mowy o wyrównaniu naszego bilansu handlowego i o zapewnieniu rozwoju i rozkwitu naszego przemysłu. Ale wtedy nie mogłoby być również mowy o takim układzie stosunków międzynarodowych, któryby zapewnił zaspokojenie słusznych żądań narodowych i ostateczną pacyfikację wschodu Europy.

- Sprawy polskie.

RZĄD POLSKI DO RZĄDU WŁOSKIEGO.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych komunikuje:

Dnia 5 maja rb. wiceminister spraw zagranicznych, p. Piltz zakomunikował w imieniu z polecenia rządu polskiego baronowi di-San-Giavanni, charge d'affaires włoskiemu, zastępcy nieobecnego posła włoskiego w Warszawie, p. Tomassiniego notę, wyjaśniającą przyczyny wypadków na Górnym Śląsku, stanowisko rządu polskiego w tej sprawie, oraz jego dążenia, aby celem przywrócenia spokoju na Górnym Śląsku państwa sprzymierzone zdecydowały się do jaknajszybszego rozstrzygnięcia sprawy górnośląskiej na podstawie traktatu wersalskiego i rezultatów plebiscytu.

pod oknami“ Była to jednak tylko makołagwa, która przysiadła z piosnką pod jego oknem; Olbrzym nie słyszał już tak dawno spiewu ptasząt w swoim ogrodzie, że wydał mu się on najpiękniejszą w świecie muzyką. Wtem Grad przestał płaszać nad głowami, Wicher Północny ścisł i upajając woń wdarła się przez uchylone okno.

„Zdaje się, że wiosna nareszcie nadeszła“, szepnął olbrzym, wyskoczył z łóżka i wyglądał na świat.

I cóż zobaczył?

Dziw poprostu. Przez małą szczelinę w murze wpadły dzieci do ogrodu i posiadały na gałęziach drzew. Na każdym drzewie, które tylko widział, wszędzie siedziało jedno dziecko. I drzewa cieszyły się, że miały znowu dzieci przy sobie, więc z uciechy pokryły się całe kwieciami i chwilały ramionami — gałęzmi nad ich główkami. Ptaszki latały wokół i ćwierkały z zachwytem, kwiatki wyzierały z zielonej trawy i uśmiechały się. Cudny był poprostu widok i tylko w jednym kącie była jeszcze zima, gdzie stał mały chłopak. Był on tak mały, że nie mógł sięgnąć do gałęzi, biegł więc dokoła drzewa i płakał gorzko. Biedne drzewo było jeszcze całe pokryte mrozem i śniegiem, a Wicher Północny wył i hulał nad nim.

(Dokończenie nastąpi.)

OLBRZYM SAMOLUB.

Każdego popołudnia, po powrocie ze szkoły, szły dzieci do ogrodu Olbrzyma, aby się tam bawić.

Był to śliczny ogród o miękkiej, zielonej murawie. Tu i ówdzie błyszczały wśród trawy piękne kwiaty jak gwiazdy, rosło też tam dwanaście drzewek morelowych, strojnych wiosną w różowe i perłowo-białe kwiecie, jesienią w złoty owoc. Ptaszki siadywały na drzewach i śpiewały tak słodko, że dzieci zatrzymywały się wśród zabawy i nasłuchiwały różowymi uszkami.

„Jak nam tutaj dobrze!“ wołały do siebie zachwycone.

Pewnego dnia wrócił Olbrzym do domu. Był on w odwiedzinach u swego przyjaciela, rogatego Ludożercy i siedział u niego już siedm lat. Gdy siedm lat przeszło, powiedział sobie wszystko, co było do powiedzenia, gdyż zresztą temat rozmów był bardzo ograniczony, Olbrzym postanowił więc wrócić do swego zamku. Gdy przybył do domu, zobaczył zaraz, że w jego ogrodzie bawia się dzieci.

Po zakomunikowaniu tej noty, miał wiceminister Piltz dłuższą rozmowę z br. di-San-Giovanni na temat zachowania się władz włoskich na Górnym Śląsku i informacji, które otrzymało poselstwo włoskie w Warszawie o starciach wojsk włoskich po powstańcach. (PAT.)

NIEMCY I WŁOSI.

Biuro Wolffa donosi z Wrocławia, iż w Raciborzu, otoczonym przez powstańców górnośląskich włoski kontroler powiatowy wezwał urzędowo niemieckiego komisarza plebiscytowego, by dostarczył 500 ludzi do policji plebiscytowej. Po zgłoszeniu się tej ilości Niemców Niemcy walczyli wspólnie z Włochami przeciw Polakom.

NIEMCY PODSZYWAJĄ SIĘ POD KOMISJĘ KOALICYJNĄ.

Biuro Wolffa przynosi z Opola następującą depeszę: W Opolu opublikowana została odezwa, iż komisja międzysojusznicza postanowiła wcielić do policji plebiscytowej (t. zw. „Apo“) 3000 Niemców. Każdy młody Niemiec ma się natychmiast zgłosić w oznaczonym miejscu przede wszystkim b. oficerowie.

Kronika Pomorska.

Wiec Chrześcijańsko - Narodowego Stronnictwa Pracy w Kielnie. Dnia 1-go maja br. odbył się wiec przy licznych udziałach wiecowników. Po nabożeństwie zagaił wiec miejscowy ks. proboszcz, oddając głos mowy wiecowemu. Ten przypomniał wiecownikom radosne chwile, kiedy to oczekiwaliśmy i przyjmowaliśmy wojska polskie, i wspominał o wielu nieziszczonych nadziejach. Winien wszystkiemu złemu rozbiór Polski, przez który dzieci jednej Matki zostały wychowywane podług różnych metod, tak, że teraz złączone, niestety się zrozumieć nie mogą, chociaż powinny. Następnie przedstawił usposobienie Stronnictwa, przede wszystkim pod względem religijnym, zajmując się głównie Chrześc. Narod. Stron. Pracy, do którego przylączyły się resztki N. S. R. po zbałamuceniu ich przez N. P. R. Po wywodach swoich zapytał wiecowników, czyby byli gotowi założyć Koło Str. Pracy. Prócz jednego głosu, który zresztą nie był przeciwnikiem Stronnictwa, zgodzono się w krótkiej i spokojnej dyskusji na natychmiastowe założenie Koła, do którego na razie przystąpiło kilkudziesięciu członków. Wiec zamknęło pieśnią „Boże coś Polskę“.

Przeciw podwyżce taryf kolejowych. Towarzystwo Kupców Samodzielnych w Toruniu wysłało do departamentu dla Handlu i Przemysłu pismo, w którym protestuje przeciw projektowanej podwyżce taryf kolejowych i zwraca uwagę Ministerstwa na fakt, że rozporządzenie to wpłynęłoby niechybnie na zwyżkę wszelkich artykułów pierwszej potrzeby.

Odczyt misji francuskiej w Toruniu. Trzeci z rzędu odczyt, urządzony staraniem misji francuskiej w Toruniu, pod tytułem „Czołgi“, wygłosił w języku francuskim major Vigneron. Prelegent w sposób żywy i interesujący zapoznał słuchaczy ze sprawą czołgów i omówił znaczenie ich ogólne dla operacji strategicznych i działalność czołgów francuskich na terenie wojennym obecnej wojny z Niemcami, przytaczając ciekawe szczegóły z własnych doświadczeń wojennych, związanych z omawianą sprawą czołgów. Szereg fotografii rozdanych uprzejmie przez prelegenta, zaznał słuchaczy z wyglądem i budową techniczną czołgów francuskich i niem.

10 000 marek na Pruszcz. Na zgorzałą wioskę Pruszcz złożył syn tej nieszczęśliwej wioski, dyrektor Banku Handlowego w Gdańsku, dr. Marcell Scheffs, kwotę 10 000 marek i przekazał ją na ręce ks. Ziolkowskiego, który specjalnym listem dziękczynnym stwierdza wdzięczność Pruszczan dla wspaniałomyślnego ofiarodawcy za tak skuteczną pomoc. Jest nadzieja, że ofiara dra Scheffsa skłoni i szerszy ogół do składania ofiar na spalony doszczętnie Pruszcz, który zawsze jeszcze potrzebuje pomocy.

Cegielka po cegielce. W „Nowej Gazecie Bydgoskiej“ ukazało się następujące oświadczenie: Interesowanych zawiadamiam, że urząd sekretarza N. P. R. na obwód bydgoski złożyłem i oświadczam,

Rada ministrów o Śląsku.

Warszawa, 6. 5. (PAT.) W związku z powziętą i ogłoszoną uchwałą prezydium rady ministrów komunikuje: Jakkolwiek rząd zupełnie rozumie rozpaczę ludu górnośląskiego, wywołaną obawą nieuwzględnienia jego woli, jednak stać musi na stanowisku, że ruch powstańczy jest bezcelowy. To też z chwilą wybuchu powstania na Górnym Śląsku rząd podjął kroki, które następnie wszelkimi rozporządzalnymi środkami, ponawiał, by wpłynąć uspokajająco na ludność Górnośląską, w kierunku zaprzestania walki orężnej. Stojąc na tem zasadniczym stanowisku rząd polski celem zapobieżenia możliwym komplikacjom, zamknął granicę od Górnego Śląska i zamknięcia tego przestrzegą. Rząd wystąpił do mocarstw sprzymierzonych z przedstawieniem położenia na Górnym Śląsku, domagając się od nich takiego

W niemieckich kolorach.

Berlin. (EE.) Na dzisiejszym posiedzeniu parlamentu niemieckiego zdał kanclerz Rzeszy sprawozdanie o położeniu na Górnym Śląsku i oświadczył między innymi, że przez granicę polską dowozi się broń i że polskie bandy już uzbrojone przychoodzą na teren Górnego Śląska. Niema wątpliwości, że powstanie na Górnym Śląsku zostało zorganizowane przez wojsko polskie i nie będzie można zaprzeczyć, że żołnierze polscy biorą czynny udział w powstaniu. Polska chce stworzyć fakty dokonane, ażeby aliantom zwać ręce. Kanclerz zapewnia, że uczyni wszystko, ażeby obronić niemieckich Górnoślązaków i ostrzegł przed nierozważnymi krokami, na które przeciwnik czeka.

Kanclerz odczytał następnie notę, którą wręczono dnia 5 maja w Paryżu i Londynie, w której rząd niemiecki protestuje przeciw zajęciom na Górnym Śląsku i przeciw temu, żeby położenie miało wpływ na sprawę górnośląską. Ludność niemiecka i rząd niemiecki żądają natychmiastowego powiększenia wojsk koalicyjnych. Rząd niemiecki prosi Komisję międzysojuszniczą o oświadczenie, czy pomoc niemiecka przy uśmierzeniu powstania jest pożądaną. Rząd niemiecki

Opinia niemiecka o powstaniu.

Berlin. (E. E.) Cała prasa z wyjątkiem lewicowo-socjalistycznej żąda aktywnego wystąpienia rządu i czyni komisję międzykoalicyjną odpowiedzialną za wypadki. Szczególnie prasa wskazuje na to, że Polska wskutek zajść na Górnym Śląsku znieważała koalicję. Tylko „Freiheit“ i „Rote Fahne“ są przeciw akcji wojskowej Niemiec.

W niektórych obwodach zdaje się, są już mobilizowane stráže obywatelskie

Rokowania z Francuzami.

Sosnowiec. (EE.) Radio. W Bytomiu toczą się rokowania między przedstawicielami władzy wojskowej francuskiej a

Cocquerill o powstaniu.

Opole, 6 maja. Pułkownik angielski Cocquerill kontroler powiatowy bytomski, który przybył wczoraj do Opola, aby przedstawić sprawozdanie Komisji Międzysojuszniczej o sytuacji na terenie powstania, w rozmowie z naszym sprawozdawcą zaznaczył:

„Jestem kontrolerem największego i najważniejszego powiatu, w rzeczywistości jednak nie posiadam dzisiaj żadnej

Polacy a Niemcy.

Sosnowiec (E. E. — Radio). Niemcy rozpuszczają pogłoskę, że Sicherheitspolizei przekroczyła Odrę z upoważnienia aliantów.

Pogłoski o zajęciu Gliwic przez Polaków są nieprawdziwe. Miasta tego Po-

Manifestacje górnośląskie.

Warszawa. (EE.) Radio. Wczoraj odbył ogólno-akademicki wiec w sprawie Górnego Śląska. Rezolucja protestuje przeciw stanowisku Anglii i Włoch.

„Bracia“ Czesi.

Berlin. (EE.) „Czeskie Słowo“ zamieszcza artykuł w duchu dla Polski nader niekorzystnym i wzywa w interesie wiel-

aktu, któryby uspokoił ludność, poręczając, że sprawa górnośląska będzie rozstrzygnięta na podstawie traktatu wersalskiego i woli ludności w plebiscycie wyrażonej.

Obecnie rząd zwrócił się ponownie do rządów państw sprzymierzonych, wskazując na możliwe zakłócenia, które wywołać może dłuższe przeciąganie obecnej sytuacji.

Warszawa, 6. maja. (PAT.) Delegacja odbyła wczoraj wiecu robotniczego w sprawie wypadków na Górnym Śląsku wręczyła prezydentowi ministrów uchwałę wiecu, wyrażającą cześć ludności górnośląskiej i protestującą w obliczu proletariatu całego świata przeciw zamierzonemu pogwałceniu woli ludu polskiego na Górnym Śląsku, pragnącego należeć do Rzeczypospolitej Polskiej.

potrzebuje tego oświadczenia, aby rozstrzygnąć, czy ma przedsięwziąć środki, które ze strony niemieckiej najbardziej są pożądane. Kanclerz oświadczył dalej, że mobilizacja Reichswehry jest zarządzona, aby w danej chwili była gotowa do wystąpienia.

Posłowie niezależni Ledebour i Brass oświadczyli w przeciwnieństwie do większości parlamentu, co następuje:

Nie możemy zgodzić się na to, ażeby proletariąt niemiecki jak w lipcu 1914 roku wpędzono do nowej wojny.

Na wniosek posła soc. praw. Muelle-ra z Franken zaniechano dalszej dyskusji i odroczono posiedzenie do poniedziałku.

Berlin. (EE.) W sejmie pruskim oświadczył minister spraw wewnętrznych Dominicus, że około sto tysięcy powstańców zajęło większą część Górnego Śląska. Na torze kolejowym Opole-Brueck pochwycono jednego Polaka, oficera i żołnierza francuskiego, jak wspólnie niedawno zreperowany tor zamierzali wysadzić w powietrze. Francuzi wycofują się wszędzie. Powyżej przytoczone aresztowanie udowodnił bezspornie udział Francuzów w powstaniu na korzyść Polaków.

przeciw Polsce. Według „Rote Fahne“ wzywał dnia 23 kwietnia na wiecu w gminie Luetzów powiat Krosen sołtys z polecenia landrata, w porozumieniu z prezydentem regencji i rządem Rzeszy do utworzenia formacji ochotniczej przeciw Polsce. Utworzono dwa pułki. Gdyby nie miało się zgłosić dość ochotników, miał nastąpić pobór przymusowy. Sytuacja wewnętrzna jest więc niezwykle napięta i niebezpieczna.

komendą powstańców w sprawie zorganizowania straży obywatelskiej w miastach, gdzie stacjonują Francuzi.

władzy i jestem zaledwie kontrolerem mego własnego mieszkania, do którego zresztą, gdy je opuszczę, dostać się mogę tylko z pomocą przepustki polskiej. Pomimo to jestem pełen podziwu dla akcji, która organizacyjnie jest wspaniale zbudowaną i zachwyca się niezwykłym porządkiem i karnością, które są utrzymane“.

że z dniem ogłoszenia niniejszego występuję z Narodowej Partii Robotniczej, nie mogąc pogodzić postępowania z moim przekonaniem.

Dotychczas ludziłem się nadzieją, że Narodowa Partia Robotnicza powróci na tory wytknięte przez Narodowe Stronnictwo Robotników i potwierdzone przez Kongres z dnia 6 kwietnia 1919 r. w Bochum, jednakowoż przekonuję się, że ku temu nie idzie, to też proszę sympatyków zasad wyrażonych na konferencjach, jako też druhiów, co jeszcze listownie się do mnie zwracają, aby z nateżeniem torowali drogę naszemu staremu programowi.

Nie przez nienawiść i walkę klasową był nasz poprawimy ale przez wprowadzenie w czyn zasad chrześcijańskich, na których nasz stary program N. S. R. się opiera. A więc do czynu, bo słowa wyrażają tylko chęć a dopiero w czynach jest potęga. Marcin Laugner, Bydgoszcz.

Tak to kruszy się z muru N. P. R. cegielka po cegielce.

Kronika gdańska.

KALENDARZ na niedzielę, dn. 8 maja 1921 r. Stanisława b. Wschód słońca o g. 4,18; zachód o g. 7,35. Wschód księżyca o g. —; zachód o g. 8,14.

Wydawanie kart żywnościowych. We wczorajszym numerze pisma naszego ogłaszałyśmy ulice, których mieszkańcy powinni udać się w sobotę, 7 maja do sklepów, w których się wydaje główne karty żywnościowe.

Karty na chleb i mąkę. Karty na chleb i mąkę wydawać się będzie za wykazaniem się głównej karty numer 33.

Konsum polski sprzedaje dziś żywność, o czym zawiadamia interesowanych

Statystyka tygodniowa. Urząd statystyczny miasta Gdańska ogłasza: W tygodniu od 24. 4. do 30. 4. 21 r. urodziło się 49 chłopców i 30 dziewcząt, w tem 9,9 proc. nieślubnych dzieci. Zawarto małżeństw 45. Zmarło 61 osób, w tem 8 na suchoty, 5 na zapalenie płuc, 4 przez samobójstwo. Z chorób zakaźnych urząd zanotował tylko choroby dziecięce, jak szkarlatynę i dyfterję.

Z poza obszaru Wolnego Miasta przybyło do Gdańska:

542 Niemców, 346 Polaków, 29 ze Stanów Zjednoczonych, 24 Anglików, 18 Rosjan, 11 Duńczyków, 11 Francuzów, 10 Austriaków, 9 Szwajcarów, 9 Szwedów, 8 Litwinów, 8 Holendrów, 5 Łotyszów, 5 Włochów, 5 Ukraińców, 4 Belgijczyków, 3 z obwodu Klajpedzkiego, 2 Rumunów, 2 Węgrów, 2 Czechów, 2 Finlandczyków, 2 Portugalczyków, 1 z Norwegii, 1 z Estonii, 1 z Turcji, 1 z Irlandji, 1 z Infant, razem 1326.

Dyrekcja Reichshofu, dbała zawsze o nowości i urozmaicenia dla gości swych, zamierza obecnie w etablisement swem przedstawiać wszelkie zmiany w modach w odpowiednich ramach — nowość, która niewątpliwie wywoła szczególne zainteresowanie w kołach pań. W najbliższym tygodniu balet Salomee przedstawi więc w zmieniających się obrazach różnaitości dzisiejszej mody wraz z obrazami mody jesiennej o zestawieniu p. H. Brede'go z miejskiego teatru. W tym celu pozyskano znaną firmę tutejszą Braci Freymannów, która oddaje dyrekcyi do rozporządzenia najnowsze swe modele berlińskie, wiedeńskie i paryskie.

Uroczystość 3 maja w Sopocie. W dniu 5 maja, w dniu setnej rocznicy śmierci Napoleona, obchodzili Polacy miasta Sopotu i okolicy uroczystość Konstytucji trzeciego maja. Termin obchodu przeniesiono na dzień 5 maja głównie dlatego, by szerokim warstwom ludowym ułatwić branie udziału w narodowej uroczystości w dniu Wniebowstąpienia. To też zebrało się i na nabożeństwie porannem w kościele katolickim, jako też po południu na sali hotelu Wiktoria, bardzo dużo publiczności.

Uroczyste nabożeństwo wywarło na obecnych głębokie wrażenie. Kazanie patriotyczne wygłosił jeden z mielichnych niestety księży Polaków w Wolnem Mieście, ks. wikariusz Rogaczewski z Wrzeszcza. Kaznodzieja zwrócił w niem uwagę na Konstytucję 3 maja 1791 roku i 17 marca 1921 r., wykazał głęboką łączność pomiędzy prawodawstwem Bóskim i ludzkim, Kościołem i państwem,

i napominał do wierności wobec Kościoła katolickiego. Polonia ma pozostać „semper fidelis” (zawsze wierna). Kaznodzieja zachęcał do pełnienia obowiązków wobec własnego narodu i jego władz, a zakończył słowami głębokiej wiary i nadziei w Opatrzność Bożą, która Rzeczpospolitą Polską miała zawsze w szczególnej opiece.

Do uświetnienia nabożeństwa przyczyniły się występy sopockiego tow. śpiewu „Lutnia”, którym dyrygował dzielny i pracowity p. Purwin. Podnieść należy, że p. Purwin doprowadził, łącząc wysiłki swoje z gorliwym działaczem na niwie narodowo-społecznej, p. dyrektorem Bresińskim, tow. „Lutnia” w Sopocie do poważnego szacunku. P. Bresińskiego można było przy tej okazji poznać także z innej strony. Upiękaczył on nabożeństwo występem solowym z chóru

Popołudniową uroczystość w sali „Wiktoria”, którąby wkrótce zastąpić trzeba odpowiedniejszą na takie obchody ubikacją (może Polacy Sopotu pomysłać o własnym „Domu Polskim”), zagaił wzruszonym głosem p. Krzyżanowski senior.

Na wysoki poziom natchnionej słowami poety miłości Ojczyzny porwał za sobą serca i dusze słuchaczy, znany pisarz polski, p. Stanisław Przybyszewski. Pełen zapału głos poety wniósł głęboko do duszy słuchaczy.

Znowuż śpiewy chórowe „Lutni” sopockiej pod kierownictwem p. Purwina wiodły słuchaczy w krainę tonów. Podziwiać należy chór ten, stawiający swe pierwsze kroki, nawet w trudniejszych ustępach z imponującą pewnością siebie.

Życzyłoby wypadało tylko, by nie powtarzano tak wielu zwrotek tej samej pieśni, co już i w kościele nieco obciążało uwagę. Z drugiej strony rozumieć łatwo, iż nie można z młodym chórem w krótkim czasie wyćwiczyć kilkanaście pieśni.

Wystąpiły z deklamacją p. Czeszewska, a ze solami skrzypcowymi przy akompaniamencie fortepjanu pp. Tadeusz i Janina Tylewscy, znani już ze swych znakomitych występów na wieczorkach i obchodach poprzednich.

Komitet uroczystościowy zyskał pierwszorzędną siłę w p. Leszczyńskim z Gdańska, którego dwie produkcje barytonowe udały się bardzo.

P. Zamkowskiego deklamacja, wygłoszona z werwą entuzjastyczną i prostotą podobała się powszechnie, a występ jego córki podziwiała i oklaskiwała cała sala, zachwycając się niezwykle dobrą pamięcią i energicznymi gestami malarstwa.

P. Muzyk zadeklamował ze znaną już pewnością siebie. Dobrze udał się też żywy obraz „Zmartwychwstanie Polski”, oświetlony ogniem bengalskim.

Uroczystość, dokoła której urzędnicy zasłużyli się zorganizowaniem tak pięknego i urozmaiconego programu komitetu z p. dyrektorem Bresińskim na czele, ukończono odśpiewaniem hymnu narodowego „Boże coś Polskę”.

Palacze! — Palacze!

Pamiętajcie, że przy **Matzkauschegasse Nr. 5** znajduje się skład polski papierosów i cygar pod firmą **Franciszek Smyt**. Nie zapominać pokrywać swe zapotrzebowania stale u firmy **Franciszka Smyta**, która posiada wielki wybór rozmaitych papierosów, tytoni i cygar.

Towarzystwa i Komunikaty.

Wolne Miasto Gdańsk.

Zebranie miesięczne Z.Z.P. odbędzie się 7 maja o godz. 6 wiecz. w Ochronie Poggenpuhl 11. Miesięczne zgromadzenie Towarzystwa Urzędników Pocztowych Polaków na Wolne Miasto Gdańsk odbędzie się w niedzielę 8 maja w Ochronie na Poggenpuhl 11. a 3 po południu. Zarząd.

Zebranie Tow. Jedność odbędzie się w poniedziałek 9 maja o godz. 7 w Ochronie przy Poggenpuhl nr. 11. Zarząd.

W. Oliwie odbędzie się w niedzielę 8-go b. m. po poł. linia o 4-tej godz. u pana Stega przy ul. Sopockiej zebranie Tow. Lud. „Jedność” o bardzo liczny udział prosi Zarząd.

Towarzystwo Ludowe w Trąbkach. Zebranie odbędzie się w niedzielę dn. 8 maja na sali Preissa zaraz po nabożeństwie.

Zebranie Tow. Ludowego w Chwaszczynie odbędzie się d. 8 bm. po nabożeństwie w sali pana Antoniego Litwina.

Zebranie T-wa Polek w Sopocie odbędzie się dn. 8 maja o godz. 4 po poł. na sali hotelu „Polonia” (ul. Haflera). Na porządku dziennym m. i omówienie wycieczki do Warszawy. Uprasza się członkinie T-wa Polek w Sopocie i Gdańsku o jaknajliczniejsze przybycie na zebranie w celu porozumienia się o przyjęciu udziału w wycieczce, która uzyskała zniżkę 50 proc. w opłacie biletów kolejowych.

Towarzystwo Czytelnia Ludowej wypożycza książki w mieszkaniu lek. dent. p. dr. Filarzkiego przy Laggasse nr. 53. II. w środę i sobotę od godziny 3—6 popołudniu a w niedzielę od 1/2 do 1/2 2 w południe.

Na cele Czerw. Krzyża za pośrednictwem Komitatu 600 mk. polskich jako ofiarę od p. Wintera, a 220 mk. niem. od p. Bysterowej zebrane przez p. Jankowskiego na zabawie Lutni za błędy językowe odebrałam i z serdecznym „Bóg zapłać” kwituje. Wybicka.

Polska.

Obchód Konstytucji 3 Maja w parafii Maternickiej odbędzie się w niedzielę 8 maja w sali p. Kiewerta. Tow. gdańskie zapowiedziały swoje przybycie. Początek o godz. 3 (polski czas) w sali p. K., następnie pochód z muzyką do kościoła Maternickiego na niespory a w końcu tańce. Komitet.

Zebranie Kółka roln. w Szemudzie. Zebranie Kółka roln. w Szemudzie, pow. wejherowskie odbędzie się dn. 8 maja o godz. 1 po poł. w zwykłym lokalu.

Wszystkich rolników i gospodarzy z Reszki i Zblichowa zaprasza na zebranie w niedzielę dn. 8 maja o g. 4 p. poł. w lokalu p. Fr. Głozy w Reszkach w celu założenia kółka rolniczego na Reszki i Zblichow i okolicę. J. Grünholz z Reszki.

Do budowy portu w Gdyni potrzeba rzemieślników. Do budowy portu w Gdyni potrzeba natychmiast 50 doskonałych cieśli polerów obeznanych z budową dróg wodnych. Dalej potrzeba około 300 ślusarzy do warsztatów kolejowych w Bydgoszczy i Tczewie.

Uchwały zjazdu śpiewaków okręgu Kaszubskiego. Na zjeździe delegatów Kół Śpiew. okręgu VI kaszubskiego w Kartuzach uchwalono w tym roku odbyć zjazd w Kościerzynie 10 lipca. Na chory wspólnie naznaczono następujące pieśni: 1) „Tu w moim kraju” na 4 gł. mies. ks. Lewandowski. 2) „Kochajmy się bracia mili” na jeden głos. 3) Dodaję się jeszcze, jeżeli możliwe, Modlitwa z Kantaty mitologicznej „Mida” na 4 głosy mies. St. Moniuszko, z Śpiewnika Zbiorowego, część III, nr. 26.

Paszporty dla Niemców i optantów. Osoby nie posiadające obywatelstwa polskiego t. zn. które się po 1. styczniu 1908 r. na terytorjum Państwa Polskiego osiedliły lub opcję złożyły na rzecz Państwa Niemieckiego, nie mogą osiągnąć dokumentów granicznych celem przekroczenia granicy od władz polskich.

Osoby takie winne się starać o dokumenty gran. w „Deutsche Unterpassstelle” Bydgoszcz, a przedłożyć takowe Starostwom celem wizowania na wyjazd do Niemiec.

Bilety sezonowe i roczne. Dyrekcja polskich kolei państwowych podaje do wiadomości, że kasy biletowe rozpoczęły przyjmowanie zamówień na bilety sezonowe, wydawane na odległość do 100 klm. na czas od 1 maja do 31 sierpnia rb. Również przyjmowane są zamówienia na bilety roczne, wydawane na takąż odległość dn. 1/1, 1/4, 1/7 i 1/10, czyli co kwartał. Do zamówienia winna być dołączona fotografia z własnoręcznym podpisem.

Spos trzeżenia pogody w Nowym Porcie — 11,4 m nad poziomem morza podane przez Urząd Hydrograficzny.							
1921 r.	Czas	Powietrza			Wiatru		Zachmurzenie i inne zjawiska
		ciśnienie mm.	tempe- ratura ° C.	wilgot- ność %	kierunek	sila (0 — 12)	
6/V	12 ⁴⁵ w poł.	759,8	8,4	66	NNE.	3	pół pokryte
6/V	3 ⁴⁵ wiecz.	761,1	5,1	58	WNW.	2	dość pogod.
7/V	6 ⁴⁵ rano	762,0	6,6	64	SSW.	2	" "
Temperatury w ciągu doby ubiegłej				{ najwyższa: 9,6 ° C. najniższa: 1,8 ° C. średnia: 6,1 ° C.		Ilość opadów: — mm. Uwagi: —	
Przewidywany przebieg pogody w ciągu doby następnej: Troszkę łagodnie, pochmurno bez opadów; umiarkowane czasami porwiste północne później nieco zbierające wiatry.							

DZIAŁ GOSPODARCZY.

W RĘCE POLSKIE.

Firma lwowska „S. W. Niemojowski” wraz z Polskim Bankiem Przemysłowym zakupiła od firmy M. Pam & Comp. fabrykę papieru (dawniej braci Fijałkowskich) w Bielsku kapitałem akcyjnym 150 milionów mkp.

TELEGRAF WARSZAWA—MOSKWA.

Od środy funkcjonuje pomiędzy Warszawą a Moskwą jedna linia telegraficzna bezpośredniej komunikacji. Linia ta przeznaczona jest dla wzajemnego porozumienia się obu komisji do spraw repatriacji jeńców: sowieckiej w Warszawie i polskiej w Moskwie. Aparaty odbiorcze i wysyłające depeche służbowe mieszczą się w biurach delegacji i do użytku prywatnego są niedostępne.

OPŁATY STEMPLOWE OD PODAŃ NA PRZYWÓZ.

Opłata stempłowa od podań, wnoszonych do okręgowego urzędu przywozu i wywozu wynosi 10 marek od pierwotnego arkusza i po 5 mk. od każdego następnego arkusza podania. Wszelkie próby i informacje oraz unoważnienia do odbioru zaświadczeń podlegają również opłacie stempłowej w wysokości 10 mk. Od załączników do podań (jak np. faktura, specyfikacja towaru) wynosi opłata po 2 mk. Podanie bez uiszczenia opłaty lub niedostatecznie stempłowane, pozostanie bez biegu aż do zupełnego uiszczenia opłaty.

GIEŁDA

(nieoficjalna.)

Gdańsk, 7-go maja 1921

Przy otwarciu giełdy:	żądano	dacono
Marki pol., gotówka	7,77	7,65
Wypłata na Warszawę	7,55	7,50
Dolary amerykańskie	65,25	64,75
Funty angielskie	262,00	261,00

Warszawa, 6-go maja 1921

Marki niemieckie	13,22	12,25
Dolary amerykańskie	942,00	817,00
Funty angielskie	3440	3415
Franki francuskie	68,00	65,00
Ruble carskie (500)	280,00	270,00
Ruble carskie (100)	—	—
Ruble Dumskie (1000)	—	—
Ruble Dumskie (250)	50,00	—

Berlin, 6-go maja 1921

Dolary	65,94	65,80
Funty angielskie	262,92	262,32
Franki francuskie	55,55	54,95
Korony szwedzkie	1546,55	1543,45
Florany holenderskie	2339,85	2335,15
Liry włoskie	335,35	334,65
Franki szwajcarskie	1177,20	1174,80

HANDEL SZCZECINĄ.

Na terytorjum dawnych zaborów liczone przed wojną 5 812 000 sztuk nierogacizny. Licząc przeciętnie, że jedna świnia daje 1 funt szczeciny, dostreżemy, iż Polska produkuje rocznie 5 812 000 funtów szczeciny.

Przed wojną handel szczecina polską i rosyjską koncentrował się w Lipsku. Dziś zaś, celem ujęcia tego handlu w ręce polskie, powstała w Warszawie spółka z kapitałem zakładowym 1 500 000 marek.

Ceny hurtowne w Gdańsku.

Notowania firmy Lambert i Krzysiak w Gdańsku.

6. V. 1921.

Smałec:		
Smałec (Pure Lard) . . .	Dol. 30,50 z 100 kg cif.	
Sionina (Fatbacks) . . .	„ 25,00	„
Tendencja: spokojna.		
Mąka		
amerykańska, loco bardzo poszukiwana		
First Clear płacono . . .	„ 9,50	„
Second Clear . . .	„ 8,00	„
Na dostawę z Ameryki notowano:		
Valley	„ 9,00	Gdańsk
Durum	„ 8,80	
Ryż:		
Burmah II, z dostawą prompt z Hamburga		
starego zbioru	Rmk. 3 80 z kg. brutt	
nowego zbioru	„ 4,30	„
Saigon I, loco starego zbioru	„ 3,80	„
nowego zbioru pływającego	„ 4,20	„
Tendencja: mocna.		
Mleko		
skondensowane	Dol. 6,30 za skrzynkę 48 puszek	

Nakład i druk:

„Gazety Gdańskie” Tow. Akc. w Gdańsku. Redaktor odpowiedzialny Bolesł. Kielbratowski w Gdańsku.

Angabe von Butter.

Von Dienstag, den 10 d. Mts. ab werden auf die Marke 7 der Speisefettkarte 62,5 Gramm Butter zum Preise von 13 Mark für das Pfund in den Vororten Neufahrwasser, Weichselmünde, Heubude, St. Albrecht, Laental, Stadtgebiet, Schilditz und Brösen zur Ausgabe gelangen.

Die Butterhändler der genannten Vororte erhalten die Bezugsscheine am Montag, den 9. d. Mts. in der Zeit von 1/2 9 Uhr — 1/2 1 Uhr in der Molkereiabteilung, Wiebenkaserne, Flügel B, Zimmer 3. (75)

Die Einreichung der Marken erfolgt in der üblichen Weise.

Danzig, den 6. Mai 1921.

Der Senat.

Städtisches Ernährungsamt.

Restauracja de Varsovie

vis à vis dworca Stadtgraben 12 vis à vis dworca

Wykwintna kuchnia

Znakomite obiady (4 dania à 10 i 15 mk.)

Specjalność: warszawski bufet

gorące i zimne zakąski

Nowość!

Własny wyrób ciastek warszawskich. 753

Jan Majewski

Mistrz Dekarski

Gdańsk, Niedere Seigen nr. 5

poleca się do wykonywania wszelkich nowych i starych robót dekarskich, krycia dachów papą, tapktem i dachówką.

Naprawy.

Po kilku dniach znikły bez śladu

KROSTY I WAGRY

przez używanie Obermeyera mydła leczniczego „Herba”; wszystkie inne środki zawiodły. Stwierdził to pan M. Nothas z Schönthal.

Mydło „Herba” do nabycia we wszystkich aptekach, drogeriach i perfumeriach. 576

Składniki: Glicerol 36%, Harceria 28%, Amica 18%, Salvia 18%

Towarzystwa Akcyjne Ubezpieczeń

„Polonia” i „Vita” w Warszawie

niniejszem zawiadamiają, że

p. Kazimierz Piaskowski

przeszedł być współpracownikiem powyższych Towarzystw Ubezpieczeń, wobec czego wszelkie wydane mu pełnomocnictwa upadły i żadnych czynności w interesach naszych Towarzystw załatwiać nie może.

ZARZĄD.

Polakom z Ameryki

poleca majątki rolne od 9 do 1000 morgów z kompletnym żywym i martwym inwentarzem. Zarazem mam kilka oberży, młynów i domostw z pięknymi ogrodami. M. Klamon, Stara Kiszewa, powiat Kościelski (Pomorze) stacja kolejowa Zblewo lub Łisiewo. (740)

Potrzebuję

8-10 dziewczyn

do Gr. Zander na obszarze W. Miasta Gdańska

Przedsiębiorca Augustyn Bieles

KUNSTLERSPIELE
„HOTEL DANZIGER HOF“

Dyrekcja: Alex Braune. Kierownik Artystyczny: Peter Pfeiffer.

Lora Meissner
Laretta?
Pohl — Wagner
Braun i Braun
Thomas i Partner

Karl Adler
Vanity?
Peter Pfeiffer
3 Brooklyn's
Dezyderjusz Kaldor

MAJ

ANNIE WILKENS — SCHULHOFF
JANOS I OLIVIA
FISCHER I BERGL

SCENKA ARTYSTYCZNA
Wiedeńskie kawy: Bracia Dietrich
Śpiewy ludowe: Zetting
Codziennie: **5 o'clock tea**
Tańce współczesne.

N. Kalinowski GDANSK,
Jopengasse 27
Telefon 2987

Przedsiębiorstwo budowlane

Wykonanie wszelkich nowych robót
jako też przebudowania, reperacje,
bicie pali, prac betonowych i żel-
betonowych i ziemnych.

Biuro architektoniczne. Kosztorys bezpłatnie.

Die Danziger Postfeder
ist die beste Feder der Welt

NA EKSPORT
polecam szczególnie moje powstanie znane
Gdańskie pióro pocztowe

stać owo, z nowego złota i pozłociste.
Próbki na żądanie w każdej chwili

złożył 1856 **J. H. Jacobsohn, Hofl.** złożył 1856
GDANSK, Heiligegeistgasse 120-121.
Skład papieru en gros, towary papierowe i przybory do pisania.

Polowanie w maj. Wysoka
p. Chwaszczyn

wydzierżawi się na 6 lat.
LICYTACJA
odbędzie się we dworze
dnia 12-go maja rb. o godz. 2 ppół.
ZARZĄD O.U.Z.

Wydzierżawienie Polowania

W gminie Mosty,
stacja kolei Chylonja,
odbędzie się
w oherzy p. Konkela w Mostach,
dn. 25-go maja rb.
o godzinie 2-jej po południu
Warunki dzierżawy będą przed licytacją ogłoszone.
Klein, sołtyś.

JURKIEWICZ & MEIER
T. z o. p.

Biuro architektoniczne i budowlane
SOPOT GDANSK
Seastr. 23. Tel. 397. — Stadtgraben 6, IV. Tel. 680/3450.

poleca się do wykonywania wszel-
kich prac w zakresie budownictwa
i architektury wewnętrznej.

Oskar Rohde & Oswald Dieball
Agent generalny Rzeczoznawca budowlany

polecają się
jako pośrednicy w zakupach posiadłości

624 (Grundstücksmakler) Telefon 3355 i 3743.
Gdańsk, Pfefferstadt 71.

„Atlantic“

Maklerzy-Asekuracyjni T. z o. p.
BERLIN-BREMA-KLAJPEDA-PIŁA
GDANSK, HOLZMARKT NR. 4

Tel. 1797 Turzyski i Pawłowski Tel. 1797

Pełnomocnicy przeszło 20-tu najznac-
niejszych Towarzystw Ubezpieczeń
Transportów, Ubezpieczenia Trans-
portów i Składów wszelkiego rodzaju
w każdej wysokości i różnej walucie.
MOMENTALNE WYSTAWIANIE POLIS
HONOROWE REGULOWANIE SZKÓD

Jeśli potrzebujecie na święta

eleganckiego ubrania
albo szykownej zarzutki
względnie paltota

to proszę oglądnąć nasze nowości.

Najlepsze gatunki a przede wszystkim nienaganne wykonanie.

Należy zwrócić uwagę nie tylko na samą
cenę ale i na dobroć naszych towarów.

Ubrania męskie najlepszego wykonania, z szarych
lub brunatnych masywnych ma- 475⁰⁰
terjałów, prima 575.—

Ulstry męskie raglany lub paltoty z szarych Ho- 975⁰⁰
mespun 1050.—

Zarzutki (Covercoat) pierwszorządne wyko- 675⁰⁰
nanie, całe na pod-
szewce, gwarancja za dobre leżenie

Prócz tego na święta
galanteria męska

po rzeczywiście bajecznych tanich cenach
i naturalnie tylko w najlepszych gatunkach

Kołnierzyki sportowe każda wielkość, z białej 475⁰⁰
piki lub panama 525.—

Kołnierzyki stojące czterokrotne, z zagiętymi roga- 675⁰⁰
mą każda wielkość 675.—

Kołnierzyki wykładane modne fasony 750⁰⁰

Koszule białe prima kolorowy zefir, manszety 58⁵⁰
podwójne 68.50.

Koszule białe prima kolorowe płócienniki, przody 78⁰⁰
perkal, naszyw., z kołnierzy i podwójnymi manszet.

Koszule sportowe jednobarwne z kołnierzykami a la 89⁰⁰
Słowacki, z najlepszego batysty

Półkoszulki kolorowe, najlepszy zefir 575⁰⁰

Półkoszulki i manszety w dobrych gatunkach 1975⁰⁰

Krawaty do wiązania, modny wybór

Seria I	Seria II	Seria III
750	975	1150

Krawaty z masywnych materiałów, szeroki fason

Seria I	Seria II	Seria III
1750	1950	2750

Krawaty do wiązania, wyrób drucikowy, nowe oryginalne wzory

Seria I	Seria II	Seria III
1075	1275	1775

Szelki z oddzielnymi przytrzymywaczami gumowymi 975⁰⁰

Paski sportowe z najlepszej skóry 36.50 1750⁰⁰

Kapelusze słomkowe w wielkim wyborze, 34⁵⁰
w różnych wielkościach 39.50, 36.00,

Kapelusze męskie z najlepsz. filcu 36.50, 47⁵⁰

FREYMANN

KUCHARZ
zdolny, władający językiem polskim i niemieckim
i częściowo węgierskim, wiek średni, poszukuje
POSADY NA OKRĘCIE 746
Pośrednictwo sówicie wynagrodzone. Łaskawe zgło-
szenia do p. Repety, Poznań, ul. Strzelecka 32.

Gimnazjaści
7 klas średnich i wyższych, którzy mają chęć zosta-
nia misjonarzami, mogą się zgłosić. (422)
XX Pallatovi, Wadowice, Małopolska

Kawiarnia i cukiernia

z całym urządzeniem z powodu stosunków rodzin-
nych zaraz do odstąpienia, cena 1000 000 Mkp.
Wiadomość u p. Repety, Poznań, ul. Strzelecka 32.

BURSZTYN
kupuję po najwyższych cenach
R. Skwierawski, Gdańsk, I Damm 11.

Hierdurch werden die Marken 8, 9 und 10 der
Brennstoffkarte A, B, C und die Marke 8 der
Brennstoffkarte D zur Belieferung mit Kohlen bzw.
Briketts, soweit es die Vorräte der Händler er-
möglichen, oder einer gleichen Menge Koks von der
Gasanstalt aufgerufen.

Die alten Bezugsscheine für Zentralheizungen ver-
lieren mit dem heutigen Tage ihre Gültigkeit, dafür
können neue für die Heizperiode 1921/22 in Empfang
genommen werden.

Es empfiehlt sich, sowohl die aufgerufenen Brenn-
stoffmengen als auch den Koks für Zentralheizungs-
anlagen bald abzufordern, da Händler und Gas-
anstalt augenblicklich zur vollen Abgabe in der
Lage sind.

Koksbricketts können markenfrei von der Gas-
anstalt bezogen werden.

Danzig, den 3. Mai 1921. 750

**Leucht- und Brennstoffamt
für die Freie Stadt Danzig.**

Ausgabe der Brot- und Mehlkarten.

Die Brot- und Mehlkarten werden diesmal gegen
Abgabe der Hauptmarke Nr. 33 bei den Bäckern,
Brot- und Mehlhändlern ausgegeben.

Danzig, den 4. Mai 1921. 744

**Der Senat,
Städt. Ernährungsamt.**

**Milchkartenausgabe für Kinder
und alte Leute.**

Von Montag, den 9. Mai bis Montag, den
30. Mai 1921 erfolgt die Ausgabe der neuen
Milchkarten für das nächste Vierteljahr für
Kinder und alte Leute. Die genauen Ausgabe-
zeiten und Ausgabestellen sind durch gelbe
Plakate, die in sämtlichen Milchverkaufsstellen
ausgehängt, bekanntgegeben. Die Bevölkerung
wird im eigenen Interesse dringend ersucht, zu
den festgesetzten Ausgabezeiten die Karten ab-
zuholen, da nur so eine schnelle Abfertigung
möglich ist.

Die Aushändigung der Milchkarte erfolgt nur
gegen Vorlage 1) der alten Hauptkarte für jede
zum Bezuge einer Milchkarte berechnete Person,
2) der alten Milchkarte.

Nach Ablauf der Ausgabezeit in den einzelnen
Ausgabestellen werden die Karten in der Haupt-
stelle für Krankenernährung, Wiebchenkaserne,
Poggenpuhl, Flügel B, in der Zeit von 8—1 Uhr
vormittags, ausgegeben. 756

Falls die Milchkarte nicht abgeholt wird, er-
lischt dieselbe nach Ablauf eines Monats von
dem Tage ab gerechnet, an dem sie in der
Ausgabestelle abzuholen war.

Danzig, den 7. Mai 1921. 756

**Der Senat,
Städtisches Ernährungsamt.**

Ausgabe der neuen Nahrungshauptkarten.

Am Sonntag, den 8. Mai werden die neuen
Nahrungshauptkarten an die Haushaltungen von den
für den 3., 4. und 7. Mai aufgerufenen Strassen,
die die neuen Nahrungshauptkarten an den dazu
bestimmten Tagen noch nicht abgeholt haben, in
den zuständigen Ausgabestellen ausgegeben.

Es wird hierbei besonders darauf hingewiesen,
dass dieses der letzte Nachzüglerstag für die in Frage
kommenden bisher aufgerufenen Strassen ist. Die
jenigen Haushaltungen dieser Bezirke, die trotz der
wiederholten Aufforderung die neuen Nahrungs-
hauptkarten noch nicht in Empfang genommen haben,
werden dringend ersucht, dieses am morgigen Son-
ntag nachzuholen, da das Nichtabholen später Unan-
nehmlichkeiten zur Folge haben könnte.

Die Ausgabe erfolgt in den Ausgabestellen
Danzig, Langfuhr und Neufahrwasser in der Zeit
von 8—1 Uhr, in Brösen und Heubude von 9—1 Uhr.

Am Montag, den 9. Mai werden die neuen
Nahrungshauptkarten für die Haushaltungen nach-
folgender Strassen ausgegeben.

In der Ausgabestelle:

**Kaserne Herrengarten, Mitteleingang,
Zimmer Nr. 69:**
Kolkowgasse, Sperlingsgasse, Steinschleuse,
Stiftgasse, Lenzgasse, Schleusengasse.

Mädchenschule Fanlgraben:
Halbenpasse, Hackelwerk, Hansaplatz, Hansa-
gasse, Baumgartengasse.

**Kaserne Herrengarten, Mitteleingang,
Zimmer Nr. 77:**
Mausegasse, Milchkanalgasse.

Mädchenschule Schilditz (Turnhalle):
Schillingsfelderstrasse, Schlapkergasse, Unterstr.

Gewerbeschule, An der grossen Mühle:
Fischmarkt, Goldschmiedegasse.

**Wiebchenkaserne, Flügel B,
Eingang Poggenpuhl, Zimmer 8:**
Gr. Wollwebergasse, Grenadiergasse, Hinter-
gasse, Hansamantel, Kleine Gerbergasse, Kleine
Hosennähergasse.

Langfuhr, Turnhalle, Knabenschule:
Friedensstrasse, Heiligenbrunnerweg, Herta-
strasse, Hochstrasse, 7. Hof, Krusestrasse, Bahn-
wärterhaus 256b, Johannistal, Königstalerweg.

Neufahrwasser, Mädchenschule, Sasperstr.
Sasperstrasse.

Bei Abholung der neuen Nahrungshauptkarten
ist die laufende Nahrungshauptkarte vorzulegen, so-
wie das von der seinerzeit von den Haushaltungs-
vorständen ausgeteilten gelben Ausweisen abge-
trennte Kontrollzeichen. Von der Nahrungshaupt-
karte wird zur Kontrolle die Marke Nr. 60 abge-
trennt werden.

Die Ausgabe der neuen Nahrungshauptkarten
erfolgt in den Ausgabestellen in Danzig, Langfuhr
und Neufahrwasser in der Zeit von 3—1 1/2 Uhr vor-
mittags.

Danzig, den 6. Mai 1921. 753

**Der Senat,
Städt. Ernährungsamt.**

PRACE MALARSKIE

wykonyje
WOJCIECH BROSS
mistrz malarstwa

REICHSHOF-PALAST

Najwytworniejsza winiarnia i najelegantszy bar w Gdańsku.

Od czwartku (Wniebostąpienia P.) 5-go maja 1921 r.

Codziennie wieczorem pokazy zmieniających się

OBRAZÓW MÓD

wykonane przez balet Salome

(Kombinacje mody współczesnej z zapowiedziami nadchodzącej mody jesiennej).

Modele berlińskie — wiedeńskie — paryskie wystawiane przez magazyn Braci Freymann. Conferencier: Heinz Brede.

Prócz tego wytworny program

BALET SALOME

(5 pań)

Ilse Eilers, baletnica karykaturzystka □ Tia Matja, tańce narodowe □ Lotte Holm (prolongowane) nowe tańce

Produkcje członków opery i operetki □ Dyrektor Karnbach w nowym repertuarze

Orkiestra Palast'u — Kapelmistrz Wenz

Wstęp (włącznie z podatkiem) 15.— mk. —: Początek punktualnie o 8 godz. —: Uprasza się o wczesne zamówienie stolików.

(733)

Druki

wykonuje

Drukarnia
Gazety Gdańskiej.

Baczność !!!

Najtańsze źródło zakupu

rowerów

plaszczy (opon) i węży, jakoteż wszystkich części składowych i uzupełniających. Naprawy fachowe, szybko i tanio. (521)

Danziger Fahrrad-Zentrale
Ernst Röhl, Nachf.
Breitgasse 56.

Poszukuje się zaraz
30 tegie fa
pomocników malarskich
na pracę po 5.70 M. za godzinę.
PAWEŁ GRIMM
745 Sopot, Marlenstr. 3.

Samodzielna gospodyni

potrzebna na wieś, od 1. czerwca do samotnego pana, który potrafi prowadzić samodzielnie gospodarstwo domowe i podwórzowe. Zgłoszenia upraszam z podaniem pensji i wieku do Eksp. „Gazety Gdańskiej” pod nr. 749.

Esencje likierowe

do przyrządzenia w domu konjaku, rumu, kurfursta, Sherry-Brandu itp. ma zawsze na składzie (277)

DROGERIE

am Dominikanerplatz
Junkerg. 12, koło bali targowej, naprzeciw kościoła św. Mikołaja.

Lekcji angielskiego

języka
teoria i praktyka, udziela Stanisław Jedłowski
Polnische Pastelle, Neugarten 30 od 9—3 popoł.

Westerplatte.

Do wynajęcia meblow. pokój bez kuchni Westerplatte, Birken-Allee 13-14.

Portland-Cement szlamkrede

najlepszych polskich marek dostarcza wagonowo, szybko, po cenach fabrycznych franko każda stacja na Pomorzu i w Poznańskim

„OCEANA”
Two kom. dla handlu
Gdańsk, Kohlenmarkt 7
Adr. telogr. OCEANA. Tel. 2626
734

GDANSKIE TOWARZYSTWO
URZĄDZEN I POTRZEB BIUROWYCH
GDANSK, Langenmarkt 15 □ Z OGR. ODP. □ GDANSK, Langenmarkt 15
Telefon 2921 :: Adr.-telegr.: BUROBEDARF

DOSTARCZA MEBLE BIUROWE | URZĄDZA BIURA
od najwyczejniejszych do najelegantszych | podług własnych oraz żądanych planów

Konta bankowe: DANZIGER BANK UND HANDELSGESELLSCHAFT A.-G., DEUTSCHE BANK, Filja w Gdańsku
Poczt. konto czekowe w Gdańsku: POSTSCHECK-KONTO: DANZIG 201 707

Polsko-Baltyckie

Tow. Handlowe i Transportowe

Adr. telegr. „POLBAL” S-ka Akc. Adr. telegr. „POLBAL”

Kapitał zakładowy marek 120 000 000.

Warantowanie — Magazynowanie
Ekspedycja — Asekuracja
Ekspedycja Drzewa — Własna Zegluga Rzeczna
Przedstawicielstwo Linji Okrętowych
Zarząd: Warszawa, Miodowa 6

ODDZIAŁY:

Warszawa — Gdańsk — Łódź — Lwów — Poznań — Bydgoszcz — Białystok
Częstochowa — Stanisławów — Równo — Wiedeń — Wilno — Rzeszów

AJENTURY:

Tczew — Sniatyn — Husiatyn — Herby Pruskie — Zbąszyń

WŁASNE AJENTURY ZAGRANICĄ: Paryż — Londyn

AJENCI — KORESPONDENCI:

Berlin — Brema — Hamburg — Antwerpja — Tryjest — Budapeszt — Bukareszt

Bezpośrednia stała komunikacja
towarowa i osobowa między Gdańskiem a portami Amerykańskimi

Ekspert towarów
przez Gdańsk do Ameryki, Anglii,
Belgii, Francji, Holandji i t. d.

Specjalny dział eksportu drzewa z obszernymi placami w Gdańsku nad Wisłą

Wszelkich informacji udziela

Wszelkich informacji udziela

Oddział Gdański

Breitgasse 22—23 i 56

Tel. 3255 — 3960 — 3961 — 3577

445 NOWY PORT Tel. 3962

W kawiarniach i restauracjach żądajcie „Gazety Gdańskiej”

Ważne dla rolnictwa i przemysłu!

Naprawa, nawijanie i przewijanie szpilek motorowych przy maszynach dla prądu stałego i obrotowego, transformatory o każdym napięciu i każdej wielkości.

Naprawa i kontrolowanie przyrządów mierniczych i liczników dla maszyn o prądzie stałym i obrotowym.

Naprawa oporników i rozłączaczy, ogrzewaczy itd.

Naprawa akumulatorów przenośnych.

Budowa szematów wyłączników

Pierwszorzędne siły fachowe. — Najtańsze obliczenia. — Najszybsza dostawa. — Badanie na miejscu przez siły technicznie wyszkolone.

DANZIGER WERFT

ODDZIAŁ ELEKTROTECHNICZNY.

684

Godła i prace malarskie

wykonują

Bracia Gendzierscy, Gdańsk

Burgstrasse 19 b.

LICYTACJA TRYKÓW

POMORSKA IZBA ROLNICZA

urządza

w czwartek, dnia 19-go maja rb.

o godzinie 10-ej przed południem

w Grudziądzu na dziedzińcu tamtejszej rzeźni miejskiej

Licytację tryków

z owczarni zarodowych Pomorza.

Sprzedawać będzie się 177 tryków (17 merynosów, 20 rambouilletów, 30 hampshirów, 102 tryków Mele i 9 tryków owcy krajowej). Katalogi można u nas nabywać. 722

POMORSKA IZBA ROLNICZA

Tytoń „LEGIONKA”

dobrze nam smakuje,
a kto nie uwierzy,
niechaj ją spróbuje!

Fabryka tabaki JULIAN KRÓL

Gdańsk-Wrzeszcz, Taubenweg 4

Bydgoszcz, Szpitalna 1—3. (8)

!!! Ostrzegam przed naśladowcami !!!

Antyk kredens gdański

(Dielenschrank) z ciemnego dębu, szafa jesionowa z filarkami, 1,65 m szeroka, 2,30 m wysoka, tania do sprzedania (714)

BARANSKI,

Zarfatengasse 9, 1 am Rähm.

Szafa na suknie, stolarz łódzka z materacem, blurka damskie, szesław, stoły, krzesła, urządzenie kuchenne, komoda, dywany tania do sprzedania

Baranski, 715

Zapfengasse 9, 1 am Rähm.